

Брюксел, 23 ноември 2018 г.
(OR. en)

14498/18

Междуетноститутуционално досие:
2018/0044(COD)

JUSTCIV 285
ECOFIN 1088
EJUSTICE 156
COMPET 798
CODEC 2058
IA 385

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	7222/18 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 REV 1 + ADD 3
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно приложимото право към действието спрямо трети лица на прехвърлянето на вземания (първо четене) – Доклад за напредъка

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Като част от плана за действие за съюз на капиталовите пазари на 12 март 2018 г. Комисията представи посоченото по-горе предложение¹, което се основава на член 81, параграф 2 (съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси) от Договора за функционирането на Европейския съюз, и което подлежи на обикновената законодателна процедура. Предложението се придружава от съобщение на Комисията относно приложимото право към имуществените последици от сделките с ценни книжа² и оценка на въздействието³. Целта на предложението е увеличаване на трансграничните сделки с вземания, с което ще се улесни достъпът до финансиране.

¹ 7222/18 — COM(2018) 96 final

² 7358/18 — COM(2018) 89 final

³ 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1

2. Прехвърлянето на вземане се отнася до случаите, в които даден кредитор прехвърля на друго лице правото си да иска изпълнението на дълг. В момента не съществува правна сигурност на равнището на ЕС по въпроса кое национално право се прилага при определянето на това кой притежава вземане, след като то е било прехвърлено при трансграничен случай.
3. Като общо правило Комисията предлага в ситуации на нормативно стълкновение свързаните с трети лица правни последици на прехвърлянето на вземане да се уреждат от правото на държавата по обичайното местопребиваване на прехвърлителя. Според оценката на Комисията едно от основните предимства на това правило е, че приложимото право е лесно предвидимо, тъй като мястото на прехвърлителя може да се установи предварително от трети страни. Едновременно с това Комисията предлага две изключения (за парите, кредитирани по сметка, и за вземанията, произтичащи от финансови инструменти); в тези случаи ще се прилага правото на прехвърленото вземане. Освен това за секюритизационните сделки Комисията предлага избор между правото на държавата по обичайното местопребиваване на прехвърлителя и правото на прехвърленото вземане. Целта е да се даде възможност както на големите, така и на малките оператори да осъществяват трансгранични секюритизации.
4. Европейският парламент назначи за докладчик члена на ЕП Павел Свобода (EPP – Чешка република), председател на Комисията по правни въпроси. На 12 септември 2018 г. на пленарна сесия ЕП одобри решението на Комисията по правни въпроси за започване на междуинституционални преговори въз основа на доклада⁴ на г-н Свобода, съдържащ 24 изменения на предложението на Комисията.

⁴ PE621.985v02-00 – A8-0261/2018

5. Европейският икономически и социален комитет прие становището си⁵ на 11 юли 2018 г., а Европейската централна банка представи становището си⁶ на 18 юли 2018 г.
6. Във връзка с прилагането на Протокол (№ 21) към Договорите относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, Обединеното кралство реши да не участва в предложението, а решението на Ирландия все още се очаква. Във връзка с прилагането на Протокол (№ 22) към Договорите относно позицията на Дания, Дания не участва в приемането на предложените мерки.

II. РАБОТА В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА

7. Работната група по гражданскоправни въпроси (прехвърляне на вземания) проведе първи общ обмен на мнения по предложението и по придружаващата го оценка на въздействието по време на българското председателство. По време на австрийското председателство пет заседания на работната група са посветени на техническото разглеждане на предложението.
8. Работната група по гражданскоправни въпроси като цяло приветства предложението и призна необходимостта да се осигури правна сигурност за случаите на трансгранично прехвърляне на вземания, тъй като целта на това предложение е да се запълни пропуск в правото на Съюза, останал незапълнен от регламента „Рим I“⁷. В същото време много държави членки подчертаха, че предложението, макар на пръв поглед да е инструмент на международното частно право с ограничен обхват, засяга аспекти от правото за ценните книжа и за финансовите пазари и следователно е от много сложно естество. Те отбелязаха, че е необходим задълбочен анализ на съдържанието му и евентуалното му въздействие.

⁵ 11427/18

⁶ CON/2018/33

⁷ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I), *ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6–16*.

9. По време на заседанията на работната група държавите членки активно допринесоха за осветляване на проблема със сложността на предложението чрез представянето на конкретни примери, които след това бяха обсъдени с Комисията.
10. На 23 октомври 2018 г. председателството представи документ относно член 1 (Приложно поле), член 2 (Определения), член 4 (Приложимо право) и член 10 (Връзка с други разпоредби на правото на Съюза), тъй като тези членове се считат за основните елементи на предложението. От обсъждането въз основа на документа на председателството стана ясно, че са необходими допълнителни разяснения в постановителната част на текста по отношение на някои определения и с цел да се гарантира, че предложението не се прилага за ценните книжа. Освен това обсъждането на член 4 показва, че повечето държави членки все още не са готови да изразят окончателната си позиция по основната разпоредба на предложението. Докато няколко държави членки бяха склонни първоначално да подкрепят общото правило, предложено от Комисията, някои държави членки се застъпиха за правото на прехвърленото вземане като основен привързващ фактор. Като цяло държавите членки изтъкнаха, че окончателното решение за това дали общото правило, предложено от Комисията, е най-подходящо за тази цел може да бъде взето само след внимателно разглеждане на обхвата на предложението, както и на различните видове вземания, които могат да бъдат предмет на прехвърляне.

11. След първото разглеждане на цялостното предложение председателството представи документ⁸, съдържащ поредица от предложения за улесняване на по-нататъшните обсъждания по ключови елементи на предложението, като се вземе предвид приносът от държавите членки в устна и писмена форма. Подробните бележки на държавите членки във връзка с предложението и придружаващата го оценка на въздействието са обособени в отделни документи⁹.
12. Предложенията за преформулиране бяха широко приветствани като стъпка в правилната посока. Може да се постигне напредък по редица технически въпроси, като например връзката между предложението и регламента „Рим I“, както и по-нататъшното привеждане в съответствие с въпросния регламент. Беше постигнато широко съгласие, че позицията на длъжника не следва да бъде засегната от предложението, както и че това следва да бъде изразено по-ясно в текста. Би могло да се постигне предварително общо разбиране — без да се засяга необходимостта да се преразгледат някои подробности — по концепцията за „действието спрямо трети лица“, относно някои определения, като например „прехвърляне“, „вземане“ или „обичайно местопребиваване“, както и относно използването на принципа на всеобщо прилагане. Анализът на член 5 (Обхват на приложимото право), член 9 (Държави с повече от една правна система) и член 14 (Прилагане във времето) показва, че ще бъдат необходими ограничен брой изменения с цел изясняване и подобряване на формулировката на тези членове.
13. Въпреки това обсъжданията в рамките на Работната група по гражданскоправни въпроси разкриха някои въпроси, които трябва да бъдат изяснени преди вземането на особено важни политически решения. Сложността на предложението, евентуалното му въздействие върху финансовите пазари и взаимовръзката му с други законодателни актове на Съюза налага допълнителна проверка от юридически и финансови експерти, за да се позволи на държавите членки да вземат информирани решения.

⁸ 13936/18

⁹ 11384/18 + ADD1; 13614/18 + ADD1 + ADD 2 + ADD 3; WK 11125/2018 + ADD1 + ADD 2

14. С оглед на изложеното по-горе основните елементи, по които са необходими допълнителни преговори и по които биха били подходящи съществени изменения, са, както следва:
- а) Член 1 (Приложно поле) и списъкът с изключения от приложното поле на регламента;
 - б) Член 2 (Определения), по-специално по отношение на определенията за „кредитна институция“, „пари“ и „финансов инструмент“;
 - в) Член 4 (Приложимо право): Анализът на общата съгласователна норма (обичайното местопребиваване на прехвърлителя), предложен от Комисията, показва, че ще е необходимо да се обмисли добавянето на повече изключения от нея. Това може да се отнася например до споразумения за синдикиран кредит или случаи, при които недвижим имот се използва като обезпечение по обезпечена кредитна сделка. Следователно ще бъде от съществено значение да се определи подходящият привързващ фактор в зависимост от вида на вземането, което е предмет на прехвърлянето. В случай че държавите членки решат да избират правото, приложимо към прехвърленото вземане, като общо правило, ще се изискват някои (други) изключения, например по отношение на прехвърлянето на множество и бъдещи вземания (например по силата на споразумения за факторинг);

- г) Член 10 (Връзка с други разпоредби на правото на Съюза): Връзката на настоящото предложение с Регламента относно несъстоятелността¹⁰ и трите директиви за ценните книжа (Директивата относно финансовите обезпечения¹¹, Директивата относно окончателността на сетълмента¹² и Директивата относно ликвидацията¹³) е сложен въпрос, тъй като тези четири законодателни акта съдържат свои собствени съгласователни норми. Целта на евентуалните изменения следва да се изразява в избягване на евентуално дублиране или непоследователност между съгласователните норми на тези инструменти и разпоредбите на предложението.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

15. Въпреки че беше постигнат съществен напредък по време на австрийското председателство, ще се наложи допълнителна работа, за да се постигне съгласие по необходимите изменения на предложението поради сложността му и значителните последици от него.
16. На този фон Комитетът на постоянните представители се приканва да представи на Съвета настоящия доклад за напредъка, за да може Съветът да го вземе под внимание на заседанието си на 6 и 7 декември 2018 г.

¹⁰ Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно производството по несъстоятелност, *ОВ L 141*, 5.6.2015 г., стр. 19–72.

¹¹ Директива 2002/47/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юни 2002 г. относно финансовите обезпечения, *ОВ L 168*, 27.6.2002 г., стр. 43–50.

¹² Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа, *ОВ L 166*, 11.6.1998 г., стр. 45–50.

¹³ Директива 2001/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 г. относно оздравяването и ликвидацията на кредитни институции, *ОВ L 125*, 5.5.2001 г., стр. 15–23.